

www.e-rara.ch

M. Tullii Ciceronis Epistolarum libri IV

Cicéron

Friburgi Helvetiorum, 1680

Bibliothèque cantonale et universitaire Fribourg

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-135310>

Liber primus. Argumentum. Continet haec epistola, omnium brevissima, [...].

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

M. T. C I C E R O N I S
E P I S T O L A R U M S E -
L E C T A R U M.

L I B E R P R I M U S.

A R G U M E N T U M.

Continet hac epistola, omnium brevissima, gratulationem, benevolentiam, officium.

CICERO BASILIO S. D. 1.

IBI gratulor : mihi gaudeo : te amo : tua tueor. A te amari, & quid agas, quidq; istic agatur, certior fieri volo. Vale.

A R G U M E N T U M.

Significat dolorem suum ex Dolabella, generi sui, Tulliolæ, filie valetudine.

M. TUL. TERENT. SUÆ S. D. 2.

AD ceteras meas misérias accessit dolor è Dolabellæ valetudine, & Tulliæ, omnino quid faciam, scio. Tu velim tuam, & Tulliæ valetudinem cures Vale.

A R G U M E N T U M.

Permittit uxori, ut de nuncio remittendo consilium capiat ex tempore.

A 2

TUL.

EPISTOL. SELECT.
TUL. TER. SUÆ S. D.

QUod scripsi ad te proximis litteris de nuncio remittendo, quæ sit istius vis hoc tempore, & quæ concitatio multitudinis, non ignoras. Si metuentus iratus est, quies tamen ab illo fortasse nascetur. Totum judicabis quale sit, & quod in miserrimis rebus minimè miserum putabis, id facies. Vale. 6. Id Quintileis.

ARGUMENTUM.

Rogat uxorem, ut valetudinem curet, laudat ejus diligentiam: eaq; ut deinceps utatur, mandat.

M. TUL. TER. SUÆ S. D. 4.

SI vales, bene est: ego quidem valeo. Valetudinem tuam velim cures diligentissimè, nam mihi & scriptum, & nuntiatum est, te in febrim subito incidisse. Quod celeriter me fecisti de Cæsaris litteris certior, fecisti mihi gratum. Item posthac, si quid opus erit, si quid acciderit novi, facies ut sciam. Cura ut valeas. D. 4. Non. Junias.

ARGUMENTUM.

Mandat ut cum Attico colloquatur, litteras mittat.

M. TUL. TER. SUÆ S. D. 5.

QUID fieri placeret, scripsi ad Pomponium seriùs, quàm oportuit, cum eo si locuta eris, intelliges quid fieri velim: apertiùs scribi, quando ad illum scripseram, necesse non fuit. De ea re & de cæteris rebus quamprimum velim nobis litteras mittas. Valetudinem tuam cura diligenter. Vale. 7. Id. Quintileis.

ARGUMENTUM.

Doloris index epistola.

TUL.

LIBER I.

5

TUL. TERENT. SUÆ S. 6.

SI quid haberem, quod ad te scriberem, facerem id & pluribus verbis, sæpius. nunc quæ sunt negotia vides. Ego autem quomodo sim affectus. Ex Leptra & Trebatio poteris cognoscere. Tu fac ut tuam, & Tulliaë valetudinem cures. vale.

ARGUMENTUM.

Mandat, ut in Tusculano omnia sint parata ad hospites excipiendos.

TUL. TERENT. SUÆ S. D. 7.

IN Tusculanum nos venturos putamus aut Nonis aut postridie. Ibi fac ut sint omnia parata. Plures enim fortasse nobiscum erunt: & ut arbitror, diutius ibi commorabimur. Labrum si in balneo non est, fac ut sit: item cetera quæ sunt ad victum, & ad valetudinem necessaria. Vale. Kalend. Octob. de Venufino.

ARGUMENTUM.

Scribit, ut quæ tempus postulabit, provideat. Sibiq; absenti administret, litterasq; mittat.

M. TUL. TERENT. SUÆ S. D. 8.

SI vales, bene est: ego valeo. Da operam ut convalescas: quod opus erit, ut res, tempusque postulat, provideas atq; administres, & ad me de omnibus rebus quam sæpissimè litteras mittas. vale.

ARGUMENTUM.

Dicit se tabellarios expectare: ut consilium capere possit.

TUL. TER. SUÆ S.

SI vales bene est: ego valeo. Nos quotidie tabellarios expectamus: qui si venerint, fortassè erimus

certiores quid nobis faciendum sit, faciemusque te statim certiozem. Valetudinem tuam cura diligenter. Vale. Kalend. Septembribus.

TUL. TER. SUÆ. S.

10.

SI vales, bene est: ego valeo. Nos neque de Cæsaris adventu, neque de litteris, quas Philotimus habere dicitur, quidquam adhuc certi habemus. Si quid erit certi, faciam te statim certiozem. Valetudinem tuam fac cures. Vale. 3. Id. Sextileis.

ARGUMENTUM.

Commendat L. Custidium.

M. CIC. TITIO L. F. RUFO

PRÆT. URB. S.

11.

L. Custidius est tribulis & municeps, & familiaris meus. Is causam habet, quam causam ad te deferet, commendo tibi hominem, sicuti tua fides & meus pudor postulat, tantum, ut facileis ad te aditus habeat: quæ æqua postulabit, ut jubente te impetret: sentiatque meam sibi amicitiam, etiam cum longissimè absim prodesse, imprimis apud te. Vale.

ARGUMENTUM.

Tulliam ad se venisse dicit, sibi autem in animo esse, Ciceronem filium ad Cæsarem mittere.

M. TUL. TER. SUÆ S. D.

12.

SI V. B. E. E. V. Tullia nostra venit ad me prid. Id Junias: cujus summa virtute, & singulari humanitate, graviore etiam sum dolore affectus, nostra factum esse negligentia, ut longè alia in fortuna esset, atque ejus pietas ac dignitas postulabat. Nobis erat in animo, Ciceronem ad Cæsarem mittere, & cum eo Cn. Salustium. si profectus erit, faciam te certiozem.

LIBER I.

rēm. Valetudinem tuam cura diligenter 17. Kalend. Quintileis.

ARGUMENTUM.

Ferè consilium suum reprehendit, quod victo in Pharsalia Pompeio, in Italiam redierit. monet uxorem, ne ad ipsum eat.

TUL. TER. SUÆ. S. D. 19

Quod nos in Italiam salvos venisse gaudes, perpetuo gaudeas velim, sed perturbati dolore animi, magnisque injurijs, metuo ne id consilij ceperimus, quod non facile explicare possimus. Quare quantum potes, adjuva, quia autem possis, mihi in mentem non venit. In viam quod te des hoc tempore, nihil est: & longum est iter, & non tutum: & non video quid prodesse possis, si veneris. Vale D. prid. Nonas Nov. Brundusio.

ARGUMENTUM.

Dicit se mutasse consilium de mittendo ad Cæsarem Cicerone filio.

TUL. TER. SUÆ. S. D. 14.

SI vales, benè est: ego valeo. Constitueramus, ut ad te antea scripseram, obviam Ciceronem Cæsari mittere: sed mutavimus consilium, quia de illius adventu nihil audiebamus. De cæteris rebus etsi nihil erat novi, tamen quid velimus, & quid hoc tempore putemus opus esse, ex Sica poteris cognoscere. Tulliam adhuc mecum teneo. Valetudinem tuam cura diligenter. Vale. 12. Kalend. Quintileis.

ARGUMENTUM.

Scribit de litteris à Cæsare acceptis, de ejus adventu, de obviam itione.

EPISTOL. SELECT.
TUL. TER. SUÆ S. D.

SI vales bene est, ego valeo. Redditæ mihi jam tandem sunt à Cæsare litteræ satis liberales; & ipse opinione celerius venturus esse dicitur. Cui utrū obuiam procedam, an hîc eum exspectem, cum constituero, faciam te certiozem. Tabellarios mihi velim quàm primum remittas. Valerudinem tuam cura diligenter. Vale Prid. Id. Sextileis.

ARGUMENTUM.

De litteris, de Demetrio, de Anfidiano nomine.

TUL. TIRONI S.

16.

EXspecto tuas litteras de multis rebus, te ipsum multò magis. Demetrium redde nostrum, & aliud si quid potes boni. De Anfidiano nomine nihil te hortor. scio tibi curæ esse: sed confice, & si ob eam rem moraris, accipio causam: si te id non tenet, advola. Litteras tuas valde exspecto. Vale.

ARGUMENTUM.

De valetudine curanda, de libris componendis, de olitore, de redditu Tironis.

TUL. TIRONI S.

17.

Sollicitat, ita vivam, me tua, mi Tiro, valetudo: sed confido, si diligentiam, quam instituisti, adhibueris, citò te firmum fore. libros compone: indicem, cum Metrodoro lubebit, quando ejus arbitratu vivendum est. Cum olitore, ut videtur, Tu potes Kalendis spectare gladiatores, postridie redire: & ita censeo. Verum ut videbitur. Cura te, si me amas, diligenter. Vale.

ARGUMENTUM.

Cornelium Cuspiantum Valerio commendat.

M. T.

LIBER I.
M. T. CICERO Q. VALERIO
Q. F. S. D.

9

PUBLIUS Cornelius, qui tibi has litteras reddidit, est mihi à P. Cuspio commendatus, cujus causam quantoperè cuperem, deberèmq; profectò ex me facillè cognovisti. Vehementer te rogo, ut cures, ut ex hac commendatione mihi Cuspius quàm maximas, quam primum, quam sæpissime gratias agat. Vale.

ARGUMENTUM.

Argumentum est de liberis, & de Volumnia.

TUL. TER. SUÆ. S. D. 19.

SI vales, bene est: ego valco. Et si eiusmodi tempora nostra sunt, ut nihil habeam, quòd aut à te litterarum expectem, aut ipse ad te scribam: tamen nescio quomodo & ipse vestras litteras expecto, & scribo ad vos, cum habeo qui ferat. Volumnia debuit in te officiosior esse, quam fuit: & id ipsum, quod fecit, potuit diligentius facere & cautius: quamquam alia sunt, quæ magis curemus, magisque doleamus: quæ me ita conficiunt, ut ij voluerunt, qui me de mea sententia detruserunt. Cura ut valeas. Prid. Nonas Januarias.

ARGUMENTUM.

* *Dolorem significat ex filia Valetudine, & difficultate, quo minus possit propius accedere.*

TUL. TER. SUÆ. S. 20.

IN maximis meis doloribus excruciat me valetudo Tullia nostræ: de qua nihil est quòd ad te plura scribam. * tibi enim æquè magnæ curæ esse certo scio, quod me propius vultis accedere, video ita esse faci-

ciendum: etiam antè fecissem: sed me multa impedierunt, quæ ne nunc quidem expedita sunt. sed à Pomponio exspecto litteras, quas ad me quam primum perferendas cures velim. Da operam ut valeas.

ARGUMENTUM.

+ *Fusium commendat, quem & antè præsens præsenti commendaret.*

CICERO S. D. MEMMIO. 21

Aulum Fusium unum ex meis intimis, observantissimum studiosissimumq; nostri, eruditum hominem, & summâ humanitate, tuâq; amicitia dignissimum velim ita tractes, ut mihi coram recepti tam mihi gratum erit quàm quod gratissimum. Ipsum præterea summo officio & summâ observantiâ tibi in perpetuum devinxeris. Vale.

ARGUMENTUM.

+ *Commendat Asclaponem medicum. ut amicum, ut doctum, ut fidelem.*

M. CICERO SER. SULPITIO S. 22.

ASCLAPONE Patrensi medico utor valdè familiariter: ejusque tum consuetudo mihi jucunda fuit, tum etiam ars, quam sum expertus in valetudine meorum: in qua mihi tum ipsa scientia, tum etiam fidelitate, benevolentiaq; satisfecit, Hunc igitur tibi commendo, & à te peto ut des operam, ut intelligat, diligenter me scripsisse de se, meamq; commendationem usui magno sibi fuisse, erit id mihi vehementer gratum. Vale.

ARGUMENTUM.

+ *Hagesaretum breviter sed acuratè commendat.*

M. CICE-

LIBER I.

11

M. CICERO SER. SULPITIO S. D. 23.

HAgasaretus Larifaeus magnis meis beneficijs ornatus, in consulatu meo memor & gratus fuit, meque postea diligentissimè coluit: eum tibi magnoperè commendo. ut & hospitem. & familiarem meum, & gratum hominem, & virum bonum, & principem Civitatis suæ, & tua necessitudine dignissimum. pergratum mihi feceris, si dederis operam, ut is intelligat, hanc meam commendationem magnum apud te pondus habuisse. Vale.

ARGUMENTUM.

Commendat Titurnium Rufum.

CIC. ACILIO PROCOS. S. 24.

Cum familia Titurnia necessitudo mihi intercedit vetus: ex qua reliquus est M. Titurnius Rufus, qui mihi omni diligentia atque officio est tuendus. est igitur in tua potestate, ut ille in me satis sibi praesidij putet esse. Quapropter eum tibi commendo majorem in modum, & abs te peto, efficias, ut is commendationem hanc intelligat sibi magno adjumento fuisse. Erit id mihi vehementer gratum. vale.

ARGUMENTUM.

L. & C. Aurelios fratres commendat.

M. T. C. Q. ANCHARIO Q. F. PROCOS. S. P. D.

25.

L. Et C. Aurelios L. F. quibus & ipsis & patre eorum viro optimo familiarissimè utor, commendo tibi majorem in modum, adolescentes omnibus optimis artibus ornatos, meos per necessarios, tua
ami

amicitia dignissimos. Si ulla mea apud te commendatio valuit, quod scio multos plurimum valuisse, hæc ut valeat rogo. Quod si eos honorificè, liberaliterque tractaris: tibi gratissimos, optimosque adolescentes adjunxeris, & mihi gratissimum feceris. Vale.

ARGUMENTUM.

Brutij negotia, procuratorésque commendat.

CIC. ACILIO PROCOS. S. 26

Lucius Bruttius eques Rom. adolescens omnibus rebus ornatus, in meis familiarissimis est, meque observat diligentissimè: cujus cum patre magna mihi fuit amicitia jam inde à quæstura mea Siciliensi. omnino nunc ipse Bruttius Romæ mecum est: sed tamen domum ejus, & rem familiarem & procuratores tibi sic commendo, ut majore studio commendare non possim. gratissimum mihi feceris. si curaris, ut intelligat Bruttius, id quod ei recepi, hanc meam commendationem sibi magno adjumento fuisse. Vale.

ARGUMENTUM.

Auctoritate jurisconsultorum probat, quod de controversia quadam dixerat.

CICERO TREBATIO S. D. 27.

Illuſeras heri inter scyphos, quod dixeram, controversiam esse, posset ne hæres, quod furtum antea factum esset, rectè furti agere. Itaque, & si domum bene potus, seròque adieram: tamen id caput, ubi hæc controversia est, notavi. & descriptum tibi misi: ut scires, id quod tu neminem sensisse dicebas,

bas, Sext. Ælium. M. Manilium, M. Brutum sensisse. Ego tamen Scævolaë & Testæ assentior. Vale.

ARGUMENTUM.

Commendat duos hospites suos Alesinos.

CIC. ACILIO PROCOS. S. 28.

IN Halesina civitate tam lauta, tamq; nobili, conjunctissimos habeo & hospitio & familiaritate M. & C. Clodios. Archagatum & Philonem. Sed veror: ne, quia complureis tibi præcipuè commendo, exequare videar ambitione quadam commendationes meas, quanquam à te quidem cumulatè satisfit & mihi, & meis omnibus. Sed velim sic existimes, hanc familiam & hos homines mihi maximè esse conjunctos vetustate, officijs, benevolentia. Quam ob rem peto à te majorem in modum, ut his omnibus in rebus quantum tua dignitas, fidésque patietur commodos. Id si feceris, erit mihi vehementissimè gratum. Vale.

ARGUMENTUM.

Egnatium communem amicum, commendat.

M. CIC. SILIO S. D. 29.

Quid ego tibi commendem eum, quem tu ipse diligis? sed tamen, ut scires, eum à me non diligere solum, verum etiam amari, ob eam rem tibi hæc scribo. Omnium tuorum officiorum, quæ & multa, & magna sunt, mihi gratissimū fuerit, si ita tractâris Egnatium, ut sentiat & se à me, & me à te amari. Hoc te vehementer etiam atque etiam rogo. Illa nostra scilicet ceciderunt, utamur igitur vulgari consola-

solatione. Quid, si hoc melius? sed hæc coram. Tu fac, quod facies, ut me ames, teque amari à me scias. Vale.

ARGUMENTUM.

Omnes Cyprios, maximèq; Paphios commendat.

M. CIC. C. SEXTILIO RUFO

QUÆST. S. D.

30.

OMnes tibi commendo Cyprios, sed magis Paphios: quibus tu quæcunque commodaris, erunt mihi gratissima, eoque facio libentius, ut eos tibi commendem, quòd tuæ laudi cujus ego fautor sum conducere arbitror; cum primùm in eam insulam quæstor veneris, ea te instituere, quæ sequantur alij. Quæ, ut spero, facilius consequere, si & P. Lentuli necessarij tui legem, & ea, quæ à me constituta sunt, sequi volueris, quam rem tibi confido magnæ laudi fore. Vale.

ARGUMENTUM.

Oppium præsentem, & Egnatij absentis negotia commendat.

M. T. CICERO Q. PHILIPPO

PROCOS. S.

31.

ET si non dubito pro tua in me observantia, pròque nostra necessitudine, quin commendationem meam memoria teneas: tamen etiam atq; etiam eundem tibi L. Oppium familiarem meum, præsentem, & L. Egnatij familiarissimi mei absentis negotia commendo. Tanta mihi cum eo necessitudo est, familiaritasque, ut si mea res esset, non magis laborarem. Quapropter gratissimum mihi feceris,

ceris, si curâris, ut is intelligat, me à te tantum amari, quantum ipse existimo. Hoc mihi gratius facere nihil potes, idque ut facias, te vehementer rogo. Vale.

A R G U M E N T U M.

Excusat infrequentiam litterarum. mandat, ut credituribus satis fiat gratias actas à nescio qua, non miratur Pollicem expectat.

M. TUL. TER. SUÆ ET TULLIOLÆ. S. D.

32.

NEc sæpè est cui litteras demus, nec rem habemus nullam, quam scribere velimus. Ex tuis litteris, quas proximè accepi, cognovi, prædium nullum venire potuisse. Quare videas velim quomodo satisfiat ei, cui scis me satisfieri velle. Quòd nostra tibi gratias agit, id ego non miror mereri, vt ea tibi merito tuo gratias agerere possit. Pollicem, si adhuc non est profectus, quàm primùm fac extrudas. Cura ut valeas Idib. Quinctilibus.

A R G U M E N T U M.

Scribit de sua solitudine, suoq; ad Alyziam accessu, ut valetudinem diligenter curet.

TUL. TIRONIS.

33.

NOn queo ad te, nec lubet scribere, quo animo sim affectus: tantum scribo, & tibi & mihi maximæ voluptati fore, si te firmum quàm primùm videro. Tertio die abste ad Alyziam accesseram. Is locus est citra Leucadem stadia CXX, Leucade aut te ipsum,

ipsum, aut tuas literas à Mario putabam me accepturum. quantum me diligis, tantum fac ut valeas, vel quantum te à me scis diligi. Nonis Novembris. Alyzia.

LIBER SECUNDUS.

ARGUMENTUM.

Commendat Fabium à quinq; rebus, bonitate, doctrina, ingenio, modestia, amicitia sua.

M. C. IMP. M. COELIO ÆDILICUR. S. D.

ARCO Fabio viro optimo, & homine doctissimo familiarissimè utor: mirificèque eum diligo, cum propter summum ejus ingenium, summamque doctrinam, tum propter singularem modestiam. Ejus negotium sic velim suscipias, ut si esset res mea. Novi ego vos magnos patronos: hominem occidat oportet, qui vestra opera uti velit. Sed in hoc homine nullam accipio excusationem. Omnia relinques si me amabis, cum tua opera Fabius uti volet. Ego res Romanas vehementer expecto & desidero: inprimisq; quid agas, scire cupio: nam jam diu propter hyemis magnitudinem nihil novi ad nos, afferebatur. Vale.

ARGUMENTUM.

Scribit se adversis rebus Corcyra teneri: hortaturq; Tyro- nem, ut se curet, nec nisi confirmatus naviger.

TUL.